

- Τα φωνηεντόληκτα ρήματα σε -μι σχηματίζονται στον **ενεστώτα** και στον **παρατατικό** ως εξής: **ενεστωτικός αναδιπλασιασμός - ρηματικό θέμα - κατάληξη -μι / -μαι:**

π.χ.:

ρ. δίδωμι < δί-δω-μι (ε.φ.) και δίδομαι < δί-δο-μαι (μ.φ.)

ρ. πίμπρημι < πί-πρη-μι (ε.φ.) και πίμπραμαι < πί-πρα-μαι (μ.φ.)

- Τα ρήματα **ΐστημι, τίθημι, ΐημι, δίδωμι** σχηματίζουν **αόριστο β'** και διαφέρουν στην κλίση του από τα ρήματα σε -ω.
- Κατάλογος συνηθέστερων φωνηεντόληκτων ρημάτων σε -μι:

ΐστημι, τίθημι, ΐημι, δίδωμι
όνίνημι, πίμπρημι, πίμπλημι
ἄγαμαι, δύναμαι, ἐπίσταμαι (αποθετικά)

Πίνακες κλίσης των ρημάτων: ΐστημι, τίθημι, ΐημι, δίδωμι

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ			
θ. στη-, στα-	θ. θη-, θε-	θ. ή-, έ-	θ. δω-, δο-
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ			
Οριστική			
ΐστημι ΐσθης ΐστησι(ν) ΐσταμεν ΐστατε ΐστᾶσι(ν)	τίθημι τίθης / (τιθεῖς) τίθησι(ν) τίθεμεν τίθετε τιθέασι(ν)	ΐημι ΐης / (ΐεῖς) ΐησι(ν) ΐεμεν ΐετε ΐᾶσι(ν)	δίδωμι δίδως δίδωσι(ν) δίδομεν δίδοτε διδόασι(ν)
Υποτακτική			
ΐστώ ΐσθῆς ΐσθῆ ΐστώμεν ΐσθῆτε ΐστώσι(ν)	τιθώ τιθῆς τιθῆ τιθώμεν τιθῆτε τιθώσι(ν)	ΐώ ΐῆς ΐῆ ΐώμεν ΐῆτε ΐώσι(ν)	διδώ διδῶς διδῶ διδώμεν διδῶτε διδώσι(ν)
Ευκτική			
ΐσταίην ΐσταίης ΐσταίῃ ΐσταίημεν / (ΐσταῖμεν) ΐσταίητε / (ΐσταῖτε) ΐσταίησαν / (ΐσταῖεν)	τιθείην τιθείης τιθείῃ τιθείημεν / (τιθειῖμεν) τιθείητε / (τιθειῖτε) τιθείησαν / (τιθειῖεν)	ΐείην ΐείης ΐείῃ ΐείημεν / (ΐειῖμεν) ΐείητε / (ΐειῖτε) ΐείησαν / (ΐειῖεν)	διδοίην διδοίης διδοίῃ διδοίημεν / (διδοῖμεν) διδοίητε / (διδοῖτε) διδοίησαν / (διδοῖεν)
Προστακτική			
- ΐστη ΐστάτω - ΐστατε ΐσάντων / (ΐστάτωσαν)	- τίθει τιθέτω - τίθετε τιθέντων / (τιθέτωσαν)	- ΐει ΐέτω - ΐετε ΐέντων / (ΐέτωσαν)	- δίδου διδότω - δίδοτε διδόντων / (διδότωσαν)
Απαρέμφατο			
ΐσάναι	τιθέναι	ΐέναι	διδόναι
Μετοχή			

ἴστας ἴσᾱσα ἴσταν	τιθεῖς τιθεῖσα τιθὲν	ἰεῖς ἰεῖσα ἰέν	διδούς διδούσα διδόν
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ			
Οριστική			
ἴστην ἴστης ἴστη ἴσταμεν ἴστατε ἴστασαν	ἐτίθην ἐτίθεις ἐτίθει ἐτίθεμεν ἐτίθετε ἐτίθεσαν	ἴην ἴεις ἴει ἴεμεν ἴετε ἴεσαν	ἐδίδουν ἐδίδους ἐδίδου ἐδίδομεν ἐδίδοτε ἐδίδοσαν

ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'			
θ. στη-, στα-	θ. θη-, θε-	θ. ή-, έ-	θ. δω-, δο-
Οριστική			
ἔστην ἔστης ἔστη ἔστημεν ἔστητε ἔστησαν	ἔθηκα ἔθηκας ἔθηκε ἔθεμεν ἔθετε ἔθεσαν	ἦκα ἦκας ἦκε εἶμεν εἶτε εἶσαν	ἔδωκα ἔδωκας ἔδωκε ἔδομεν ἔδοτε ἔδοσαν
Υποτακτική			
στῶ στῆς στή στῶμεν στήτε στῶσι(ν)	θῶ θῆς θῆ θῶμεν θήτε θῶσι(ν)	ῶ ῆς ῆ ῶμεν ῆτε ῶσι(ν)	δῶ δῶς δῶ δῶμεν δῶτε δῶσι(ν)
Ευκτική			
σταῖην σταῖης σταῖη σταῖημεν / (σταῖμεν) σταῖητε / (σταῖτε) σταῖησαν / (σταῖεν)	θείην θείης θείη θείημεν / (θειμεν) θείητε / (θειτε) θείησαν / (θειεν)	εἶην εἶης εἶη εἶημεν / (εἶμεν) εἶητε / (εἶτε) εἶησαν / (εἶεν)	δοίην δοίης δοίη δοίημεν / (δοῖμεν) δοίητε / (δοῖτε) δοίησαν / (δοῖεν)
Προστακτική			
- στήθι στήτω - στήτε σάντων / (στήτωσαν)	- θές θέτω - θέτε θέντων / (θέτωσαν)	- ἔς ἔτω - ἔτε ἔντων / (ἔτωσαν)	- δός δότη - δότε δόντων / (δότησαν)
Απαρέμφατο			
στήναι	θεῖναι	εἶναι	δοῦναι
Μετοχή			
στάς στάσα σάν	θείς θεισα θέν	εἷς εἶσα ἔν	δούς δοῦσα δόν

Παρατήρηση:

Ο αόριστος β' ἔστην είναι ενεργητικός με μέση και παθητική σημασία.

ΜΕΣΗ ΦΩΝΗ			
θ. στα-	θ. θε-	θ. έ-	θ. δο-
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ			
Οριστική			
ΐσταμαι ΐστασαι ΐσταται ΐστάμεθα ΐστασθε ΐστανται	τίθεμαι τίθεσαι τίθεται τιθέμεθα τίθεσθε τίθενται	ΐεμαι ΐεσαι ΐεται ΐέμεθα ΐεσθε ΐενται	δίδομαι δίδοσαι δίδοται διδόμεθα δίδοσθε δίδονται
Υποτακτική			
ΐσῶμαι ΐσῆ ΐσῆται ΐσῶμεθα ΐσῆσθε ΐσῶνται	τιθῶμαι τιθῆ τιθῆται τιθῶμεθα τιθῆσθε τιθῶνται	ΐῶμαι ΐῆ ΐῆται ΐῶμεθα ΐῆσθε ΐῶνται	διδῶμαι διδῶ διδῶται διδῶμεθα διδῶσθε διδῶνται
Ευκτική			
ΐσταίμην ΐσταῖο ΐσταῖτο ΐσταίμεθα ΐσταῖσθε ΐσταῖντο	τιθείμην τιθεῖο τιθεῖτο τιθείμεθα τιθεῖσθε τιθεῖντο	ΐείμην ΐεῖο ΐεῖτο ΐείμεθα ΐεῖσθε ΐεῖντο	διδοίμην διδοῖο διδοῖτο διδοίμεθα διδοῖσθε διδοῖντο
Προστακτική			
- ΐτασο / (ΐτω) ΐτάσθω - ΐτασθε ΐτάσθων / (ΐτάσθωσαν)	- τίθεσο τιθέσθω - τίθεσθε τιθέσθων / (τιθέσθωσαν)	- ΐεσο ΐέσθω - ΐεσθε ΐέσθων / (ΐέσθωσαν)	- δίδοσο διδόσθω - δίδοσθε διδόσθων / (διδόσθωσαν)
Απαρέμφατο			
ΐτασθαι	τίθεσθαι	ΐεσθαι	δίδοσθαι
Μετοχή			
ΐτάμενος ΐταμένη ΐτάμενον	τιθέμενος τιθεμένη τιθέμενον	ΐέμενος ΐεμένη ΐέμενον	διδόμενος διδομένη διδόμενον
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ			
Οριστική			
ΐτάμην ΐτασο ΐτατο ΐτάμεθα ΐτασθε ΐταντο	ἐτιθέμην ἐτίθεσο ἐτίθετο ἐτιθέμεθα ἐτίθεσθε ἐτίθεντο	ΐέμην ΐεσο ΐετο ΐέμεθα ΐεσθε ΐεντο	ἐδιδόμην ἐδίδοσο ἐδίδοτο ἐδιδόμεθα ἐδίδοσθε ἐδίδοντο
ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'			
θ. θε-	θ. έ-	θ. δο-	

Οριστική		
ἐθέμην ἔθου ἔθετο ἐθέμεθα ἔθεσθε ἔθεντο	εἴμην εἶσο εἶτο εἴμεθα εἶσθε εἶντο	ἐδόμην ἔδου ἔδοτο ἐδόμεθα ἔδοσθε ἔδοντο
Υποτακτική		
θῶμαι θῆ θήται θώμεθα θήσθε θῶνται	ῶμαι ῆ ῆται ῶμεθα ῆσθε ῶνται	δῶμαι δῶ δῶται δώμεθα δῶσθε δῶνται
Ευκτική		
θείμην θεῖο θεῖτο θείμεθα θεῖσθε θεῖντο	εἴμην εἶο εἶτο εἴμεθα εἶσθε εἶντο	δοίμην δοῖο δοῖτο δοίμεθα δοῖσθε δοῖντο
Προστακτική		
- θου̐ θέσθω - θέσθε θέσθων / (θέσθωσαν)	- ου̐ ἔσθω - ἔσθε ἔσθων / (ἔσθωσαν)	- δου̐ δόσθω - δόσθε δόσθων / (δόσθωσαν)
Απαρέμφατο		
θέσθαι	ἔσθαι	δόσθαι
Μετοχή		
θέμενος θεμένη θέμενον	ἔμενος ἔμένη ἔμενον	δόμενος δομένη δόμενον

Παρατήρηση:

Οι τύποι της υποτακτικής ενεστώτα ενεργητικής και μέσης φωνής είναι συνηρημένοι.

Σχηματισμός των άλλων χρόνων

Οι άλλοι χρόνοι των ρημάτων **ἴστημι**, **τίθημι**, **ἵημι** και **δίδωμι** σχηματίζονται ως εξής:

Ενεργητική Φωνή				
	ρ. ἴστημι	ρ. τίθημι	ρ. ἵημι	ρ. δίδωμι
Μέλλοντας	στήσω	θήσω	ἦσω	δώσω
Αόριστος α'	ἔστησα	-	-	-
Παρακείμενος	στήσας ἔχω	τέθηκα / τέθεικα	εἶκα	δέδωκα
Υπερσυντέλικος	στήσας εἶχον	ἔτεθήκειν	εἶκειν	ἔδεδώκειν

Μέση φωνή				
Μέλλοντας	στήσομαι	θήσομαι	ήσομαι	δώσομαι
Παθ. Μέλλοντας	σταθήσομαι	τεθήσομαι	έθήσομαι	δοθήσομαι
Αόριστος α'	έστησάμην	-	-	-
Παθ. Αόριστος α'	έστάθην	έτέθην	είθην	έδόθην
Παρακείμενος	έστηκα	τέθειμαι / κείμαι	είμαι	δέδομαι
Υπερσυντέλικος	έστήκειν / είστήκειν	έκειμην	είμην	έδεδόμην

Πίνακες ενδεικτικού σχηματισμού και κλίσης σύνθετων φωνηεντόληκτων ρημάτων σε -μι, σε ενεστώτα και παρατατικό

ρ. παρίστημι (= παρίσταμαι, βοηθώ)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ					
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ					ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Οριστική
α' εν. β' εν.	παρίστημι παρίστης	παριστώ παριστής	παρισταίην παρισταίης	- παρίστη	παρίστην παρίστης
			Απαρέμφατο	Μετοχή	
			παριστάναί	παριστάς παριστᾶσα παριστάν	
ΜΕΣΗ ΦΩΝΗ					
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ					ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Οριστική
α' εν. β' εν.	παρίσταμαι παρίστασαι	παριστώμαι παριστή	παρισταίμην παρισταίῳ	- παρίστασο	παριστάμην παρίστασο
			Απαρέμφατο	Μετοχή	
			παρίστασθαι	παριστάμενος παρισταμένη παριστάμενον	

ρ. ἀνατίθημι (= αναθέτω, αφιερώνω κ.ά.)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ						
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ					ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Οριστική
α' εν. β' εν.	ἀνατίθημι ἀνατίθης / (ἀνατιθείς)	ἀνατιθῶ ἀνατιθῆς	ἀνατιθείην ἀνατιθείης	- ἀνατίθει	ἀνατιθέναι	ἀνετίθην ἀνετίθεις
					Μετοχή	
					ἀνατιθείς ἀνατιθείσα ἀνατιθέν	

ΜΕΣΗ ΦΩΝΗ						
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ						ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Οριστική
α' εν. β' εν.	ἀνατίθεμαι ἀνατίθεσαι	ἀνατιθῶμαι ἀνατιθῆ	ἀνατιθείμην ἀνατιθεῖο	- ἀνατίθεσο	ἀνατίθεσθαι Μετοχή ἀνατιθέμενος ἀνατιθεμένη ἀνατιθέμενον	ἀνετιθέμην ἀνετίθεσο

ρ. ἀφήμι (= αφήνω, απολύω, απαλλάσσω κ.ά.)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ						
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ						ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Οριστική
α' εν. β' εν.	ἀφήμι ἀφίης	ἀφιῶ ἀφιῆς	ἀφιεῖην ἀφιεῖς	- ἀφίει	ἀφιέναι Μετοχή ἀφίεις ἀφιεῖσα ἀφιέν	ἀφίην ἀφίεις

ΜΕΣΗ ΦΩΝΗ						
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ						ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Οριστική
α' εν. β' εν.	ἀφίεμαι ἀφίεσαι	ἀφιῶμαι ἀφιῆ	ἀφιεῖμην ἀφιεῖο	- ἀφίεσο	ἀφίεσθαι Μετοχή ἀφιέμενος ἀφιεμένη ἀφιέμενον	ἀφιέμην ἀφίεσο

ρ. παραδίδωμι (= παραδίδω)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ						
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ						ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Οριστική
α' εν. β' εν.	παραδίδωμι παραδίδως	παραδιδῶ παραδιδῶς	παραδιδόην παραδιδούης	- παραδίδου	 Μετοχή παραδιδόναι παραδιδούς παραδιδούσα παραδιδόν	παραδίδουν παραδίδους
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ						ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ

	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Οριστική
α' εν. β' εν.	παραδίδομαι παραδίδοσαι	παραδιδῶμαι παραδιδῶ	παραδιδοίμην παραδιδοῖο	- παραδίδοσο	παρεδιδόμην παρεδίδοσο
			Απαρέμφατο	Μετοχή	
			παραδίδοσθαι	παραδιδόμενος παραδιδομένη παραδιδόμενον	

Πίνακες ενδεικτικού σχηματισμού και κλίσης σύνθετων φωνηεντόληκτων ρημάτων σε -μι, στον αόριστο β'

ρ. ενδίδωμι (= υποχωρώ κ.ά.)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ						
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
α' εν. β' εν.	ἐνέδωκα ἐνέδωκας	ἐνδῶ ἐνδῶς	ἐνδοίην ἐνδοίης	- ἐνδος	ἐνδοῦναι	ἐνδοῦς ἐνδοῦσα ἐνδὸν
ΜΕΣΗ ΦΩΝΗ						
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
α' εν. β' εν.	ἐνεδόμην ἐνέδου	ἐνδῶμαι ἐνδῶ	ἐνδοίμην ἐνδοῖο	- ἐνδοῦ	ἐνδόσθαι	ἐνδόμηνος ἐνδομένη ἐνδόμενον

ρ. ἀνίστημι (= στήνω ὄρθιο, ἀναστατώνω κ.ά.)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ						
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
α' εν. β' εν.	ἀνέστην ἀνέστης	ἀναστῶ ἀναστής	ἀνασταίην ἀνασταίης	- ἀνάστηθι	ἀναστήναι	ἀναστάς ἀναστᾶσα ἀναστάν

Παρατήρηση:

Ο αόριστος β' ἀνέστην είναι ενεργητικός με μέση και παθητική σημασία.

ρ. διατίθημι (= διευθετώ, διαθέτω κ.ά.)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ						
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
α' εν. β' εν.	διέθηκα διέθηκας	διαθῶ διαθής	διαθείην διαθείης	- διάθες	διαθῆναι	διαθεις διαθεῖσα διαθέν
ΜΕΣΗ ΦΩΝΗ						
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
α' εν.	διεθέμην	διαθῶμαι	διαθείμην	-	διαθέσθαι	διαθέμενος

β' εν.	διέθου	διαθῆ	διαθειο	διάθου		διαθεμένη διαθέμενον
--------	--------	-------	---------	--------	--	-------------------------

ρ. ἀφήμι (= αφήνω, απολύω, απαλλάσσω κ.ά.)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ						
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
α' εν. β' εν.	ἀφήκα ἀφήκας	ἀφῶ ἀφῆς	ἀφείην ἀφείης	- ἄφες	ἀφείναι	ἀφείς ἀφείσα ἀφέν
ΜΕΣΗ ΦΩΝΗ						
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
α' εν. β' εν.	ἀφείμην ἀφείσο	ἀφῶμαι ἀφῆ	ἀφείμην ἀφείο	- ἀφοῦ	ἀφέσθαι	ἀφέμενος ἀφεμένη ἀφέμενον

Κανόνες τονισμού

1. Ο ενεστώτας και παρατατικός όταν είναι σύνθετοι τονίζονται όπως και απλοί.
2. Στην προστακτική του ενεστώτα ενεργητικής και μέσης φωνής, τα ρήματα σε -μι όταν είναι σύνθετα με πρόθεση τονίζονται όπως και τα απλά.

π.χ.:

ἴστη → παρίστη

ἴστατε → παρίστατε

τίθεσο → ἀνατίθεσο

τίθεσθε → ἀνατίθεσθε.

3. Στον αόριστο β', τα ρήματα σε -μι όταν είναι σύνθετα με πρόθεση ανεβάζουν τον τόνο σε β' ενικό και β' πληθυντικό πρόσωπο στην προστακτική ενεργητικής και μέσης φωνής. Ποτέ όμως ο τόνος δεν ξεπερνά την τελευταία συλλαβή της πρόθεσης.

π.χ.:

θές → ἀπόθες, ἀπόθετε

θές → πρόσθες, πρόσθετε

θοῦ → ἀπόθου, ἀπόθεσθε

δός → παράδος, παράδοτε

δός → ἔκδος, ἔκδοτε

δοῦ → παράδου, παράδοσθε

ἔς → ἄφες, ἄφετε

4. Στην προστακτική του αορίστου β' μέσης φωνής δεν ανεβάζουν τον τόνο:
 - οι τύποι θοῦ, δοῦ όταν είναι σύνθετοι με μονοσύλλαβη πρόθεση

π.χ.:

δοῦ → προσδοῦ

θοῦ → ἐνθοῦ

- ο τύπος οὔ όταν είναι σύνθετος με μονοσύλλαβη πρόθεση ή με δισύλλαβη πρόθεση που έχει πάθει έκθλιψη:

π.χ.:

οὔ → προσοῦ

οὔ → ἐφοῦ.

5. Οι ονομαστικοί τύποι (απαρέμφατο και μετοχή) του αορίστου β' όταν είναι σύνθετοι τονίζονται όπως και απλοί:

π.χ.:

θεῖναι → ἀναθεῖναι

θεῖς → ἀναθεῖς

Ημερομηνία τροποποίησης: 5/12/2013